

***Statenstuk* 2007-276**

Provinciale monumentenlijst

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Cultuur en Welzijn op 14 februari 2007
- provinciale staten op 14 maart 2007
- fatale beslisdatum: 14 maart 2007

Voorgestelde status: **B-stuk**

Behandeld door mevrouw W. Schutte, telefoonnummer (0592) 36 56 10,
e-mail: w.schutte@drenthe.nl

Portefeuillehouder: H. Weggemans

Inleiding

In de provinciale cultuurnota De kunst van het Combineren heeft de provincie Drenthe zich voorgenomen om:

- een nieuwe provinciale monumentenlijst vast te stellen om hiermee waardevol erfgoed op provinciale schaal te beschermen en zo de historische identiteit en de ruimtelijke kwaliteit van Drenthe actief te beschermen;
- de Provinciale rietdakenlijst af te schaffen;
- de omslachtige Subsidieregelingen monumentenzorg in 2006 te beëindigen en een revolving fund (Drents monumentenfonds) in te stellen waaruit laagrentende leningen kunnen worden verstrekt voor blijvende instandhouding van provinciale monumenten.

De Provinciale monumentenlijst vormt een uitvoeringsproject van het Provinciaal omgevingsplan (POP).

Om de nieuwe Provinciale monumentenlijst daadwerkelijk vast te kunnen stellen, moeten eerst een nieuwe Monumentenverordening en het financiële kader zijn vastgelegd.

Hier treft u het voorstel aan voor deze nieuwe Provinciale monumentenverordening met een bijbehorend Drents monumentenfonds, evenals een voorstel voor financiering van dit beleid.

De oude Subsidieregelingen monumentenzorg en de rietendakensubsidies zijn inmiddels beëindigd.

Twee aspecten van de nieuwe Provinciale monumentenlijst zijn helemaal nieuw:

- de integrale en gebiedsgerichte aanpak;
- de inzet van vergunningverlening en handhaving om monumenten actief te kunnen beschermen.

De monumentenlijst wordt integraal en gebiedsgericht (niet objectgericht). Doel is om de monumenten in hun omgeving te beschermen en eigenaren actief te ondersteunen om monumenten te onderhouden en te bewaren voor de toekomst. Het actief beschermen van monumenten door de inzet van vergunningverlening en handhaving heeft de provincie niet eerder gedaan. Het Rijk en de gemeenten doen dit al wel langer.

Een projectplan voor de aanpak van het totale project Provinciale monumentenlijst is al in 2005 door ons vastgesteld. U hebt hierover op 13 juli 2005 een brief ontvangen. De toekomstige Provinciale monumentenlijst zal bestaan uit een vijftal categorieën:

1. gebouwde omgeving, 2. wederopbouw, 3. archeologie, 4. historisch-geografische elementen en 5. gebieden. De deellijsten zullen door ons worden vastgesteld in de periode tussen voorjaar 2007 en 2010. Het gaat om monumenten met een bovenlokale, maar niet landelijke betekenis. Er worden dus geen monumenten met de provinciale lijst beschermd die al gemeentelijk of rijksmonument zijn.

Om de provinciale monumenten actief te kunnen beschermen is door de Stichting Drents Plateau (erfgoed en architectuur) in samenspraak met de provinciale organisatie een instrumentarium ontwikkeld dat bestaat uit:

1. een Provinciale monumentenverordening (raamverordening);
2. een planmatige aanpak voor het maken van de Provinciale monumentenlijst;
3. een financieringsstelsel met een Drents monumentenfonds;
4. een aanpak voor (in geval van verbouwingen/wijzigingen) vergunningverlening, toezicht en handhaving (in conceptfase). Hierbij wordt aangesloten bij het project Omgevingsvergunning;
5. een uitvoeringsnotitie voor de eerste categorie monumenten "gebouwde omgeving" (Notitie provinciale monumenten, gebouwde omgeving, oktober 2006). Hierin is uitgewerkt hoe het onderdeel "gebouwde omgeving" van de nieuwe Provinciale monumentenlijst wordt samengesteld (begeleidingscommissie, criteria) en op welke manier een Drents monumentenfonds kan worden opgezet. Een Drents monumentenfonds is een alternatief voor subsidie, waarbij een monumenteneigenaar een goedkope, laagrentende lening wordt verstrekt om zijn of haar monument mee

te onderhouden. Het beschikbare geld blijft steeds opnieuw inzetbaar. Het voorliggende voorstel is door Drents Plateau ontwikkeld in nauwe samenwerking met de provincie en het Nationaal Restauratiefonds;

6. een communicatieplan.

Voor instandhouding van een beperkt deel van de provinciale monumenten, monumenten zonder economische waarde, zal waarschijnlijk subsidie een geschikter instrument zijn dan een lening. Het gaat dan om monumenten in de categorieën 3. archeologische monumenten, 4. historisch-geografische elementen en 5. gebieden. Dat zijn bijvoorbeeld zaken als een serie verdedigingswerken, of een zeer karakteristieke bomenlaan. Dit speelt vanaf eind 2008. Van de kosten is op dit moment nog geen schatting te maken. Hierover zal Drents Plateau ons te zijner tijd voorstellen doen.

Drents Plateau is in onze opdracht inmiddels in het gebied van de gemeente Noordenveld begonnen met de eerste verkennende veldwerkzaamheden voor het opstellen van het eerste deel van de Provinciale monumentenlijst. Drents Plateau krijgt hier, over het algemeen, positieve reacties op van eigenaren. Naar verwachting kan op grond van dit werk in de zomer van 2007 het eerste deel van de Provinciale monumentenlijst worden vastgesteld. Dan kunnen ook de eerste leningen voor onderhoud van provinciale monumenten worden verstrekt.

Nu is het moment aangebroken om te besluiten over het ruimere kader: de nieuwe Provinciale monumentenverordening en de financiering.

Advies

1. Vaststellen van de Provinciale monumentenverordening 2007 en intrekken van de Provinciale monumentenverordening 1984, zoals vastgesteld op 19 september 1984.
2. Ons verzoeken het nieuwe provinciale monumentenbeleid uit te voeren zoals vastgelegd in de bijgaande Provinciale monumentenverordening 2007; hierbij wordt de Notitie provinciale monumenten (gebouwde omgeving) van Drents Plateau (oktober 2006) betrokken.
3. Beschikbaar stellen, op basis van rekening-courant, van een bedrag van € 2.942.200,-- voor een Drents monumentenfonds, onder nader door ons te stellen voorwaarden.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

- Realisatie van een nieuw en actueel beleidsinstrument in de vorm van een Provinciale monumentenlijst en een nieuw financieringssysteem voor provinciale monumenten, met als resultaat goed onderhouden provinciale monumenten.
- Bijdragen aan cultuurhistorische identiteit en een goed woon- en leefklimaat.
- Bevorderen van ruimtelijke kwaliteit en economische ontwikkeling.
- De Monumentenlijst vormt mede bouwsteen voor toekomstige ruimtelijke structuurvisie.

Argumenten

- 1.1. *Het opstellen van een nieuwe Provinciale monumentenlijst is uitvoering van de Cultuurnota 2005-2008.*

Het vaststellen van een nieuwe Monumentenverordening is hiervoor voorwaarde. Deze Monumentenverordening regelt de totstandkoming van de Monumentenlijst en de rechten en plichten van eigenaren van provinciale monumenten.

- 1.2. *Het hebben van een actuele monumentenverordening is voorwaarde voor het actief beschermen van waardevol cultuurhistorisch erfgoed in Drenthe.*
- 2.1. *Door eigenaren van monumenten financieel te steunen, wordt het verval van waardevolle provinciale monumenten tegengegaan.*
- 2.2. *Provinciaal geld kan steeds opnieuw worden ingezet ten bate van onderhoud van provinciale monumenten.*

Het verstrekken van leningen uit het Drents monumentenfonds is een alternatief voor subsidie, waarbij het door de provincie ingezette budget door middel van rente en aflossing op de leningen weer terugvloeit in het fonds en daardoor weer inzetbaar wordt.
- 2.3. *De mogelijkheid van een goedkope lening is een goede compensatie voor de beperkingen die het bezit van een monument met zich meebrengt voor eigenaren.*

Voor eigenaren van panden, objecten of gebieden op de Provinciale monumentenlijst geldt dat zij voor wijzigingen een vergunning moeten vragen. De mogelijkheid om een goedkope lening te krijgen voor restauratie en onderhoud van een monument is een goede compensatie hiervoor, die aansluit bij de gevestigde gewoonte om voor verbouwingen een hypotheek af te sluiten.
- 2.4. *Het Nationaal Restauratiefonds is een ervaren en betrouwbare partij.*

Het NRF heeft al meer dan twintig jaar ervaring met revolverende fondsen. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het Prins Bernhard Cultuurfonds, een aantal grote gemeenten en de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten werken samen met het NRF op monumentengebied. De provincie Drenthe werkt al samen met het NRF op het gebied van het Groenfonds.
- 2.5. *Om het provinciaal monumentenbestand zo goed mogelijk in stand te houden, moet het voor monumenteneigenaren financieel interessant genoeg zijn hun waardevolle bezit met een lening in stand te houden.*

Daarom wordt voorgesteld voor de laagst mogelijke rente te kiezen. De rente van 1,5% is de laagst mogelijke rente waarmee het NRF werkt. De huidige marktrente is 4,01% (bij 30 jaar vastzetten, gegevens november 2006).
- 2.6. *Het is belangrijk taken en bevoegdheden op het gebied van monumentenzorg helder vast te leggen.*

De Stichting Drents Plateau zal het leeuwendeel van de uitvoering van het monumentenbeleid doen vanuit reguliere uren (prestatiesubsidie per boekjaar). Met Drents Plateau zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van het provinciale monumentenbeleid in 2007. Een klein deel van de werkzaamheden ter uitvoering van het nieuwe monumentenbeleid kan niet gebeuren door Drents Plateau, maar moet door ons gebeuren. Dit betreft het definitief vaststellen van de onderdelen van de lijst, het verlenen van vergunningen bij voorgenomen wijzigingen aan monumenten en het organiseren van hoorzittingen voor monumenteneigenaren van wie het monument wordt voorgedragen om op te nemen op de monumentenlijst.
- 2.7. *Voor de dagelijkse uitvoeringspraktijk van monumentenzorg zijn praktische, door ons vast te stellen beleidsregels nodig.*

Nu de omslachtige Subsidieregelingen monumentenzorg in 2006 bewust zijn beëindigd is het belangrijk om de uitvoering van het nieuwe monumentenbeleid praktisch te organiseren. Hoe minder uren van Drents Plateau worden ingezet voor administratieve handelingen, hoe meer uren kunnen worden ingezet voor het stimuleren van eigenaren om hun monumenten met verve

te onderhouden. Kennis en betrokkenheid van eigenaren zijn voorwaarden voor een florerend monumentenbestand.

2.8. *Voor het beschermen van monumenten zijn vergunningverlening en handhaving gebruikelijke instrumenten.*

Gemeenten en Rijk beschermen op dezelfde wijze hun monumenten. Het is de bedoeling hierbij aan te sluiten. Het verlenen van vergunningen en het doen van handhaving kost ureninzet die tot nu toe niet aan de orde was.

3.1. *Indien bijstorting in het Drents monumentenfonds nodig is, dient dit een integrale afweging in een nieuwe bestuursperiode te zijn. Op grond van het voorliggende voorstel komt het fonds in het zevende jaar in het rood, en is in het vijftiende jaar het saldo weer boven nul.*

Op grond van het te verwachten aantal leningen en de hoogte daarvan zou een bedrag van € 3.500.000,-- nodig zijn om in een periode van 30 jaar niet in het rood te komen. Op basis van ervaringscijfers met subsidies uit het verleden zullen de eerste 10 jaar gemiddeld 20 leningen per jaar van gemiddeld € 30.000,-- worden afgesloten. Het decennium erna zullen gemiddeld 30 leningen per jaar van gemiddeld € 15.000,-- worden afgesloten en in een derde decennium is dit gemiddeld 40 leningen van € 10.000,-- per jaar. Ondertussen wordt het fonds opnieuw gevuld door afbetalingen (zie rekenvoorbeeld).

3.2. *Door het benodigde bedrag aan de rekening-courant te onttrekken, heeft de provincie bij een creditstand van het Drents monumentenfonds recht op uitkering van het creditsaldo (het gedeelte van het geld dat op dat moment niet is uitgeleend).*

Hierdoor kan in geval van calamiteiten het niet-uitstaande deel van het Drents monumentenfonds voor andere provinciale doelen worden ingezet.

3.3. *Het voorgenomen beleid brengt noodzakelijke kosten met zich mee die naar het zich laat aanzien volledig uit bestaande middelen gedekt kunnen worden.*

Deze kosten hebben betrekking op het uitvoeren van het monumentenbeleid zoals de provincie zich dat heeft voorgenomen in de Cultuurnota, gericht op behoud, ontwikkeling én bescherming van monumenten. Het gaat dan om de beheersvergoeding voor het NRF, het voorziene renteverlies, adviezen begeleidingscommissie, communicatie, het organiseren van hoorzittingen voorafgaand aan vaststelling van (onderdelen van de) monumentenlijst, het verlenen van vergunningen voor wijzigingen aan provinciale monumenten en handhaving van het monumentenbeleid.

Uitvoering

Tijdsplanning

Overeenkomst gedeputeerde staten-NRF	april 2007
Nadere werkafspraken met Drents Plateau	april 2007
Beleidsregels monumentenzorg vaststellen	mei 2007
Vaststellen deel 1 nieuwe monumentenlijst (gebouwde omgeving)	zomer 2007
Opheffen Rietdakenlijst	zomer 2007
Verstrekken eerste leningen voor onderhoud	tweede helft 2007

Maken en vaststellen (door uw staten) deel 2 nieuwe monumentenlijst (wederopbouw) 2007/2008

Maken en vaststellen (door uw staten) deel 3 nieuwe monumentenlijst (archeologie) 2007/2008

Maken en vaststellen (door uw staten) deel 4 nieuwe monumentenlijst (historisch-geografische elementen)	2009
Maken en vaststellen (door uw staten) deel 5 nieuwe monumentenlijst (gebieden)	2010

Zie ook het tijdpad in de bijlage Notitie provinciale monumenten (gebouwde omgeving), Drents Plateau, oktober 2006

Financiën

Totale kosten	€ 224.400,--	structureel monumentenbeleid
Inkomsten van derden	N.v.t.	
Lasten voor de provincie	€ 224.400,--	bestaande exploitatiekrediet monumentenzorg

Incidenteel

Drents Monumentenfonds: eenmalige storting van € 2.942.200,--

Structureel

Monumentenbeleid; kosten		2007	2008	2009	2010	2011
a. Begeleidingscommissie en communicatie	€	20.000,--	20.000,--	20.000,--	20.000,--	-
b. Hoorzittingen	€	5.000,--	5.000,--	5.000,--	5.000,--	-
c. Monumenten zonder economische waarde	€	0	0	0	0	25.000,--
d. Verlenen vergunningen	€	52.000,--	52.000,--	52.000,--	52.000,--	52.000,--
e. Handhaving	€	15.000,--	15.000,--	15.000,--	15.000,--	15.000,--
f. Renteverlies	€	132.400,--	132.400,--	132.400,--	132.400,--	132.400,--
Totaal per jaar	€	224.400,--	224.400,--	224.400,--	224.400,--	224.400,--
Budget	€	224.400,--	224.400,--	224.400,--	224.400,--	224.400,--
Saldo	€	0	0	0	0	0

Toelichting

- Adviezen begeleidingscommissie en communicatie jaarlijks tot en met 2010, wanneer de lijst klaar is, € 20.000,--.
- Kosten van het organiseren van hoorzittingen voorafgaand aan vaststelling monumentenlijst van jaarlijks tot en met 2010, wanneer de lijst klaar is, € 5.000,--.
- Voor monumenten zonder economische waarde zal Drents Plateau te zijner tijd een voorstel maken.
- Het verlenen van vergunningen voor wijzigingen aan provinciale monumenten van jaarlijks € 52.000,-- (1 fte, schaal 9, uitgaande van: 10% totaalaantal monumenteneigenaren vraagt vergunning in een jaar, 400 oplopend tot 1.000 monumenten, vergunningverlening kost 20 à 30 uur per aanvraag).
- Handhaving van het monumentenbeleid jaarlijks € 15.000,-- (0,2 fte, schaal 9).
- Dekking van het voorziene renteverlies van € 132.400,-- per jaar (4,5% van € 2.942.200,-. Dit betreft het renteverlies dat ontstaat doordat de middelen die in het fonds gestort worden, geen rente voor de provincie opleveren.

De beheersvergoeding voor het NRF is jaarlijks *maximaal* € 17.500,-- (0,5% uitstaande leningen) en wordt gefinancierd uit het Drents monumentenfonds.

Monitoring en evaluatie

Via het regulier overleg met de Stichting Drents Plateau en in de jaarstukken wordt over de voortgang van het project gerapporteerd.

2009: eerste evaluatie werking Drents monumentenfonds.

Extern betrokkenen

- Monumenteneigenaren
- Gemeenten
- Drents Plateau
- Nationaal Restauratiefonds

Communicatie

- Persbericht.
- Een goede communicatie richting met name monumenteneigenaren is van groot belang. Er is een communicatieplan gemaakt. Onderdelen daaruit zijn een informatiefolder voor eigenaren of bewoners en een brief met redengevende omschrijving voor betrokkenen van wie het object op de voorlopige monumentenlijst wordt geplaatst. Ook worden informatieavonden georganiseerd en worden gemeenten geïnformeerd. Over elk van de vijf categorieën van de monumentenlijst wordt een publieksboekje gemaakt.

Bijlagen

1. Notitie provinciale monumenten (gebouwde omgeving), Drents Plateau, oktober 2006
2. Ontwerp-Provinciale monumentenverordening Drenthe

Ter inzage in de leeskamer

1. Concept-Samenwerkingsovereenkomst provincie-NRF
2. Rekenvoorbeelden
3. Communicatieplan (gebouwde omgeving)

Assen, 30 januari 2007

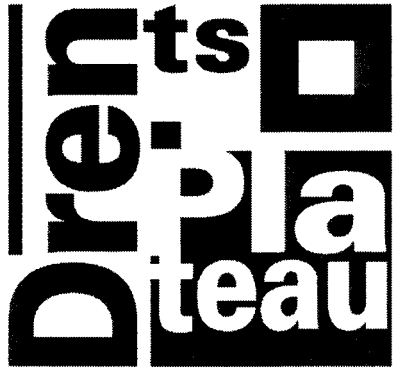
Kenmerk: 5/5.3/2007001021

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

K. de Vries, secretaris

jd/coll.

NOTITIE PROVINCIALE MONUMENTEN (gebouwde omgeving)

**Oktober 2006
DRENTS PLATEAU**

NOTITIE PROVINCIALE MONUMENTEN (gebouwde omgeving)

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	1
2.	Ontwikkelingen op diverse beleidsniveaus	2
2.1	Landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau	
2.2	Cultuurhistorisch erfgoed	
3.	Waarom een provinciale monumentenlijst	4
4.	Samenstellen provinciale monumentenlijst (gebouwde omgeving).....	5
4.1	Monumentenverordening	
4.2	Provinciale monumentenlijst	
4.3	Het soort monument	
4.4	De te volgen procedure	
4.4.1	Toelichting op stap 3: selectiecriteria provinciale monumenten gebouwde omgeving	
4.4.2	Toelichting op stap 3: samenstellen begeleidingscommissie	
4.4.3	Toelichting op aanwijzing en registratie	
4.5	Consequenties voor eigenaren	
5.	Drents Revolving Fund.....	8
5.1	Recente ontwikkelingen in subsidie- en monumentenland	
5.2	Wat is een Drents Revolving Fund	
5.3	Wat is het NRf	
5.4	De werking van het fonds	
5.5	Voeding fonds	
5.6	Garantstelling bij laagrentende lening	
5.7	Kosten NRf	
5.8	Overeenkomst NRf	
6.	Reikwijdte laagrentende lening.....	10
6.1	Hoogte leningspercentage (%)	
6.2	Bovengrens (plafond) lening	
6.3	Ondergrens (drempel) lening	
6.4	Voor wie geen lening	
6.5	Voor welk object geen lening	
7.	Financiën	11
7.1	Effecten Drents Revolving Fund	
7.2	Niet leningrelevant	

Bijlage 1: Plan van Aanpak

Bijlage 2: Deloitte & Touche

Bijlage 3: Rekenmodel

1. INLEIDING

Ten behoeve van een optimale kwaliteit van de ruimte is het voor de provincie Drenthe van groot belang dat ze op een zorgvuldige wijze omgaat met haar cultuurhistorisch erfgoed.

Cultuurhistorisch waardevolle nederzettingen en landschappen, beschermde dorpsgezichten, monumenten, etc. zijn namelijk in belangrijke mate bepalend voor de ruimtelijke kwaliteit. Ze bepalen de identiteit en historie van een provincie. Van groot belang hierbij is dat met de bestaande kwaliteiten goed wordt omgesprongen en deze waar nodig worden versterkt door onder andere het aanwijzen van provinciale monumenten.

In de cultuurnota 2005-2008 'De kunst van het combineren' heeft de provincie het voornemen om een nieuwe provinciale monumentenlijst vast te stellen. De huidige rietdakenlijst en monumentenlijst komen daarmee te vervallen. Op deze nieuwe lijst komen objecten en structuren te staan met een bovenlokale (maar niet nationale) waarde en omgevingswaarde. De opgenomen monumenten krijgen een beschermde status.

Door het brede scala aan onderwerpen als boerderijen, houtwallen, hunebedden en ontginningsgebieden is Drenthe de eerste provincie in Nederland die een integrale monumentenlijst ontwikkelt en sluit ze aan op de op rijksniveau geformuleerde Belvedere-gedachte door de relatie met de omgeving een grote rol te laten spelen. Ook uniek is dat de provincie afstapt van de huidige subsidiestructuur en voor haar monumenten een vernieuwend financieringssysteem, een Drents Revolving Fund, inzet.

In deze notitie wordt een kort overzicht gegeven van de ontwikkelingen op de diverse beleidsniveaus betreffende het cultuurhistorisch erfgoed (hoofdstuk 2).

In hoofdstuk 3 en 4 wordt ingegaan op het ontwikkelen van een provinciale monumentenlijst, de onderwerpen die op de lijst aanbod zullen komen en de werkwijze die gehanteerd wordt voor het samenstellen van een provinciale lijst.

Op welke manier worden de provinciale monumenten gefinancierd? In hoofdstuk 5, 6 en 7 wordt de werking van het Provinciaal Revolving Fund, laagrentende leningen voor onderhoud en restauratie uitgelegd.

De beschermde status speelt ook een rol bij bouwaanvragen, vandaar dat een vergunningstelsel en handhavingsbeleid noodzakelijk is. Deze notitie is echter een concept, omdat over de uitwerking nog wordt nagedacht.

2. ONTWIKKELINGEN OP DIVERSE BELEIDSNIVEAUS

2.1 Landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau

Het terrein van de monumentenzorg en archeologie staat de laatste tijd erg in de belangstelling. In de samenleving groeit de aandacht voor het eigen cultuurhistorisch erfgoed. Mensen realiseren zich steeds meer dat monumenten belangrijke dragers vormen van de eigenheid en schoonheid van stad, dorp en landschap en provincie. Deze ontwikkelingen vinden ook hun vertaalslag naar het beleidsveld op gemeentelijk, provinciaal, landelijk en zelfs Europees niveau.

Voorheen was monumentenzorg een veelal geïsoleerd beleidsveld, terwijl recentelijk de relatie tussen monumentenzorg, ruimtelijke ordening en landschap steeds wordt benadrukt. Dit komt expliciet naar voren in de Rijks Nota Belvedere (1999), die beoogt cultuurhistorie sterker richtinggevend te laten zijn in de ruimtelijke ordening van ons land. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet alleen om behoud, maar juist ook om ontwikkeling, waarbij plaatselijke cultuurhistorie als inspiratiebron kan dienen voor nieuwe projecten.

Ook de provincie was lange tijd objectgericht. Deze lijn wordt steeds meer verlaten en ingeruild voor een gebiedsgerichte, integrale aanpak. We zien de koppeling tussen cultuurhistorie en ruimtelijke ordening terug in bijvoorbeeld het Provinciaal Omgevingsplan Drenthe (POP II). Hierin wordt gestreefd naar versterking van landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit dat zal worden uitgewerkt in een Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW).

Binnen het algemene beleidsveld van de cultuurhistorie komt ook de bescherming van archeologische waardevolle gebieden aanzienlijk prominenter in beeld. De wettelijke basis hiervoor is gelegen in het Europese verdrag van Valletta (ook wel Verdrag van Malta genoemd).

De ontwikkelingen op landelijk en provinciaal niveau maken het ook voor gemeenten noodzakelijk de invulling van het beleidsveld monumentenzorg en archeologie opnieuw te bekijken.

2.2 Cultuurhistorisch erfgoed

Voor het instandhouden en bevorderen van de schoonheid van de leefomgeving en het kunnen maken van een onderbouwde selectie is het van groot belang om vroegtijdig (om ad hoc beslissingen te voorkomen) in kaart te brengen wat de waarde van het cultuurhistorisch erfgoed van de provincie Drenthe is.

De provincie is op dit moment in het bezit van 1.183 beschermde rijksmonumenten, 400 (niet beschermde) provinciale monumenten en ongeveer 2700 panden die op de provinciale rietdakenlijst staan. Slechts de gemeenten Meppel en Assen hebben een gemeentelijke monumentenlijst vastgesteld.

Op rijksniveau zijn er in Drenthe tot dusver 25 beschermde Stads- en Dorpsgezichten en 1238 archeologisch waardevolle terreinen, waarvan 130 wettelijk beschermd. In het POP zijn Aardkundig waardevolle gebieden en Cultuurhistorisch waardevolle nederzettingen en weg- en kanaaldorpen opgenomen. Hierin ontbreken echter de jonge ontginningen.

Wat betreft de rijksmonumenten staat op dit moment de rijksmonumentenlijst ter discussie (Raad voor Cultuur, *Het tekort van het teveel*, april 2005). Er wordt nagedacht over de grote hoeveelheid monumenten die zijn beschermd, waarbij het een optie is om een zeer selectief aantal (de 'topstukken') op de rijksmonumentenlijst te laten staan. Het kan echter nog enige jaren duren voordat hierover een besluit wordt genomen. Voor Drenthe zou dit kunnen betekenen dat een groot deel van haar cultuurhistorisch erfgoed geen beschermde status meer heeft en dat de provincie zal moeten overwegen om een deel, na selectie, over te nemen op de provinciale lijst.

Naast de rijksmonumenten zijn er nog veel objecten en structuren in de provincie Drenthe die geen nationale of internationale waarde bezitten, maar op bovenlokaal of regionaal niveau wel degelijk van belang zijn. Ten aanzien van deze groep heeft de provincie nu een belangrijke beslissing genomen door de keuze te maken voor het opstellen van een beschermde integrale provinciale monumentenlijst. De bestaande monumentenlijst wordt geactualiseerd (en beschermd) en uitgebreid met de volgende onderwerpen: gebouwde omgeving, wederopbouw, archeologie, historisch-geografische elementen en gebieden. De rietdakenlijst komt in zijn geheel te vervallen.

Daarnaast zal de provincie de gemeenten stimuleren om een eigen monumenten- en archeologiebeleid te gaan ontwikkelen. De vervallen rietdakenlijst en afvallers van de oude provinciale lijst kunnen hiervoor als bron dienen.

3. WAAROM EEN PROVINCIALE MONUMENTENLIJST

Wat is het belang voor de provincie Drenthe om een provinciale monumentenlijst samen te stellen?

- De belangrijkste reden is dat monumenten onvervangbare bronnen zijn van kennis over het verleden en vaak de identiteit en kwaliteit van de leefomgeving van een gebied bepalen. De meerwaarde van een provinciaal monument is dat juist die objecten/structuren met een bovenlokale (niet nationale) waarde de identiteit (eigenheid) van een streek, regio of provincie bepalen.
- Als deze objecten/structuren gesloopt of vernield gaan worden, wordt de bron vernietigd, verdwijnt de identiteit/karakteristiek van het gebied en daalt de kwaliteit. Met een provinciale monumentenlijst wordt voorkomen dat juist die objecten/structuren van belang voor de inwoners zomaar gesloopt kunnen worden. De vergunningverlenende instantie moet hiervoor haar toestemming geven.
- Monumentenzorg is niet alleen het beschermen van oude objecten/structuren, maar ook een waardevol middel ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit en goed voor de economische ontwikkeling. Door de kwaliteit van het cultuurhistorisch erfgoed te versterken, wordt een positieve impuls gegeven aan het (cultuur)toerisme en de hieraan verbonden bedrijvigheid (horeca etc.). De instandhouding van monumenten door een fonds van laagrentende leningen resulteert in meer uitvoerbare projecten. Dit geeft een stijging van de bouwinvesteringen en een versterking in de werkgelegenheid op gebied van enerzijds het ambachtelijke vakmanschap (rietdekkers- en restauratiebedrijven) en anderzijds de overige hieraan gerelateerde bedrijven.
- Door het vaststellen van een provinciale monumentenlijst, kan het Drents cultuurhistorisch erfgoed, volgens de Belvedere-gedachte, als inspiratiebron dienen voor nieuwe projecten en de regionale identiteit versterken.

4. SAMENSTELLEN PROVINCIALE MONUMENTENLIJST (gebouwde omgeving)

Een provinciale monumentenlijst wordt gemaakt door vast te stellen wat van provinciaal belang is en maatregelen te nemen voor bescherming en behoud. Voor het vaststellen van een beschermde provinciale lijst is een monumentenverordening noodzakelijk. De monumentenverordening fungeert als referentiekader voor alle onderliggende regelingen en verordeningen die nodig zijn inzake een provinciale monumentenlijst.

4.1 Monumentenverordening

Een provinciale monumentenverordening is het juridische instrument om behoud te regelen. Deze is gebaseerd op de Monumentenwet 1988. In die verordening staat onder andere dat de provincie een eigen beleid mag voeren, een provinciale lijst kan opstellen en een eigen monumentencommissie kan benoemen. Tevens zijn hierin de rechten en plichten van eigenaren van provinciale monumenten vastgelegd en de aanvraag van een vergunning tot wijziging of herstel van een monument.

4.2 Provinciale monumentenlijst

Het beschermen van de monumentale waarde is in de praktijk voornamelijk gekoppeld aan het officieel erkend zijn als 'beschermde monument'. Door het plaatsen van objecten/structuren op een provinciale lijst, is het verboden zonder vergunning van de vergunningverlenende instantie beschermde monumenten te beschadigen, te wijzigen, af te breken of te herstellen.

4.3 Het soort monument

Zoals in de inleiding is beschreven is het doel om een integrale provinciale monumentenlijst te ontwikkelen. Binnen het project 'Provinciale Monumenten' zullen om die reden de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- de gebouwde omgeving (tot 1945): het gaat hierbij om onroerende objecten, bijvoorbeeld boerderijen, woonhuizen, kerken, scholen, bruggen, straatmeubilair, begraafplaatsen, parken;
- wederopbouw: de gebouwde omgeving van 1945 tot 1965;
- archeologie: archeologische objecten of terreinen (zichtbaar-niet zichtbaar);
- historisch-geografische elementen: bijvoorbeeld houtwallen, paden, spoorwegen, grensafscheidingen, kanalen;
- gebieden: bijvoorbeeld een ontginningslint, een esdorp, een woonwijk.

In deze notitie zal de 'Gebouwde omgeving' worden uitgewerkt. De overige onderwerpen zullen in een later stadium aanbod komen (zie Bijlage 1: Plan van Aanpak).

Ook zal de relatie met de omgeving een zeer grote rol spelen. De nog in ontwikkeling zijnde Cultuurhistorische Waardenkaart zal hiervoor als basis dienen: bijvoorbeeld een grote stapeling van waarden in een gebied zal eerder leiden tot bescherming op objectniveau.

4.4 De te volgen procedure

SELECTIE GEBOUWDE OMGEVING

In het selectietraject dat moet worden doorlopen om te komen tot een provinciale monumentenlijst onderscheiden we drie stappen.

1. Het samenstellen van een groslijst waarop objecten met een bovenlokale (niet nationale) waarde staan. Deze groslijst is gebaseerd op een voorselectie uit de oude provinciale monumentenlijst, de 'vergeten objecten' uit het Monumenten Inventarisatie Project (MIP, 1850-1940) en aanvullingen van deskundigen.¹
2. Alle objecten op deze groslijst worden door een deskundige bezocht (inventarisatie en fotografie) en aan de hand van archief en literatuur worden de objecten 'onderzocht'.
3. Aan de hand van criteria worden door een begeleidingscommissie alle objecten op de groslijst onderworpen aan een inhoudelijke selectie, waarna de voorlopige lijst kan worden vastgesteld. Voor alle objecten op de voorlopige lijst wordt een redengevende omschrijving (juridische basis voor een beschermd monument) gemaakt.

AANWIJZING & REGISTRATIE GEBOUWDE OMGEVING

Nadat de provincie aan belanghebbenden (eigenaren en zaakbehartigers) de gelegenheid heeft geboden hun zienswijze te geven, wordt de lijst voorgelegd aan GS. Registratie vindt plaats door het vaststellen van GS van de provinciale monumentenlijst.

4.4.1 Toelichting op stap 3: selectiecriteria provinciale monumenten gebouwde omgeving

Ten behoeve van selectie zijn enige methoden ontwikkeld. De hiergenoemde aanpak is afgeleid van de selectiecriteria, ontwikkeld door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg ten behoeve van het Monumenten Selectie Project. De criteria zijn aangepast voor provinciale monumenten en zullen na selectie een provinciale lijst genereren waarop objecten en structuren staan met een bovenlokale (niet nationale) en omgevingswaarde, zoals gesteld in de Cultuurnota 2005-2008 van de provincie Drenthe.

De selectiecriteria hebben betrekking op de cultuurhistorische en architectuurhistorische betekenis en op de waarde van de plaats waar het object zich bevindt. De volgende criteria worden gehanteerd voor de 'Gebouwde omgeving':

1. *Architectuurhistorische waarde*: hierbij wordt gekeken naar het belang van het object voor de geschiedenis van de architectuur en/of bouwtechniek op bovenlokaal (niet nationaal), regionaal niveau. Hierbij valt te denken aan een voorbeeld van een kenmerkende stilistische of typologische ontwikkeling in de architectuur, het bijzondere materiaalgebruik, ornamentiek en/of constructie, een voorbeeld voor het oeuvre van een ontwerper/architect.
2. *Cultuurhistorische waarde*: hierbij wordt gekeken naar het belang van het object voor de bovenlokale (niet nationale), regionale cultuurhistorie. Hierbij valt te denken aan een voorbeeld van een culturele, sociaal-economische en/of geestelijke ontwikkeling, een geografische, landschappelijke en/of bestuurlijke ontwikkeling of een technische en/of typologische ontwikkeling.
3. *Stedenbouwkundige/landschappelijke waarde*: hierbij wordt gekeken naar het belang van het object in relatie tot de omgeving. We kunnen spreken over een ensemble (samenhang met onderdelen die bij het object behoren) of beeldbepalende ligging (ligging in een waardevolle landschappelijke of stedenbouwkundige setting, bijvoorbeeld de in het POP opgenomen Cultuurhistorisch waardevolle nederzettingen en weg- en kanaaldorpen, de Aardkundig waardevolle gebieden, de archeologisch waardevolle terreinen, de op rijksniveau beschermde Stads- en Dorpsgezichten).
4. *Gaafheid/authenticiteit*: hierbij wordt gekeken naar de oorspronkelijke staat van het object.

¹ De rietdakenlijst zal voor het onderwerp 'Gebouwde omgeving' niet als uitgangspunt worden genomen, omdat de panden op deze lijst niet voldoen aan de selectiecriteria van provinciale monumenten. De meest waardevolle rietdakenpanden staan ook op de oude provinciale lijst en worden om die reden wel meegenomen in de voorselectie van de nieuwe provinciale lijst. De rietdakenlijst zal voor het onderwerp 'Gebieden' wel als één van de bronnen fungeren.

5. *Uniciteit/zeldzaamheid*: hierbij wordt gekeken naar het weinig voorkomen van het object in een regio of de provincie Drenthe.

NB

Objecten moeten minimaal voldoen aan criteria 1 of 2 in combinatie met 3 om voor selectie tot provinciaal monument in aanmerking te kunnen komen. Criteria 4 en 5 geven het object een belangrijke meerwaarde.

Een uitzondering hierop vormen objecten die aan criteria 5 in combinatie met criteria 1 of 2 voldoen; ook deze objecten komen voor selectie in aanmerking.

De provinciale monumentenlijst is geen statische lijst (zie conceptnotitie vergunningstelsel en handhavingsbeleid). Objecten kunnen aan de lijst worden toegevoegd mits ze aan bovengenoemde criteria voldoen. Eveneens kunnen objecten van de lijst worden geschrapt als ze niet meer aan de selectiecriteria voldoen.

4.4.2 Toelichting op stap 3: samenstellen begeleidingscommissie

De samenstelling van de begeleidingscommissie (provinciale werkgroep) ziet er als volgt uit: een delegatie van de monumentencommissie van Drenthe (secretaris, architect, bouwkundige), een historicus, een landschapsarchitect, een stedenbouwer, een architectuurhistoricus (van buiten Drenthe), een archeoloog, een historisch-geograaf, een vertegenwoordiger van de desbetreffende gemeente (rouleert), de welstandsarchitect van de desbetreffende gemeente, de projectuitvoerder, de projectleider.

4.4.3 Toelichting op aanwijzing en registratie

De te volgen procedure tot aanwijzing en registratie zal voor de provincie Drenthe worden beschreven in de monumentenverordening. Deze nieuwe monumentenverordening zal door PS worden vastgesteld.

4.5 Consequenties voor eigenaren

De aanwijzing van een object tot provinciaal monument heeft alleen gevolgen voor de eigenaar als deze iets wil wijzigen. Naast een bouwvergunning is dan ook een monumentenvergunning vereist. Deze wordt verleend met het uitgangspunt dat de monumentale waarden zoveel mogelijk intact gelaten zijn.

Door de eigenaar te ondersteunen kan hij voor onderhoud en restauratie gebruik maken van een fonds van laagrentende lening.

5. DRENTS REVOLVING FUND

5.1 Recente ontwikkelingen in subsidie- en monumentenland

Het overstappen op een revolving fund-systeem is zeker niet uniek in Nederland. Het ministerie van OCenW werkt al jaren met laagrentende leningen voor de instandhouding van rijksmonumenten. De uitvoering vindt plaats via de stichting Nationaal Restauratiefonds, hierna genoemd NRf. Zij heeft inmiddels meer dan 20 jaar ervaring in revolverende financieringssystemen.

Een aantal grote gemeenten, Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) en de Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds zijn inmiddels ook hiertoe overgegaan.

Wel uniek is dat de provincie Drenthe de eerste provincie in Nederland is die het voornemen heeft om in samenwerking met het Nationaal Restauratiefonds een eigen Revolverend Fonds in te richten.

Met de vorming van een zogenaamd Drents Revolving Fund wordt provinciaal geld eindeloos opnieuw ingezet voor de handhaving en versterking van de Drentse Monumenten.

5.2 Wat is een Drents Revolving Fund

De kern van een revolverend fonds, of revolving fund, is het verstrekken van laagrentende leningen (met een minimum van 1,5 %) als alternatief voor het verstrekken van subsidie. De door de provincie ingezette middelen vloeien, door middel van de rente en aflossing op de leningen, weer terug in het fonds, en zijn daarom opnieuw inzetbaar. De provincie 'subsidieert' dus in de vorm van laagrentende leningen. De provincie stelt de benodigde middelen beschikbaar, vervolgens verstrekt het NRf namens en op verzoek van de provincie de lening aan de eigenaar. De uitvoering geschiedt door Stichting Drents Plateau, zoals tot nu toe gebruikelijk is geweest met het huidige subsidiestelsel. Dit betekent dat Stichting Drents Plateau toetst volgens de daarvoor vastgestelde Beleidsregel financiering herstel provinciale monumenten uit het Drents Revolving Fund (DRF) of een aanvrager **het recht op een laagrentende lening** krijgt toegezegd. Het NRf toetst via het Bemiddelend Orgaan op daadwerkelijke verstrekking van de lening (zie ook 5.4 De werking van het fonds).

5.3 Wat is het NRf

Het NRf is in 1983 opgericht op initiatief van het toenmalige ministerie WVC. Vanaf die tijd werkt de stichting samen met het rijk (o.a. ministerie van OCenW / Rijksdienst voor de Monumentenzorg), provincies, gemeenten en particuliere instellingen. Zij betaalt onder andere de Rijkssubsidie uit namens de overheid in het kader van Brm en Brom. Haar doel is het bevorderen van behoud en herstel van monumenten door het verlenen van financieringsfaciliteiten en het geven van voorlichting. Het NRf werkt reeds vanaf 1986 met laagrentende leningen.

Om een Revolving Fund-systeem te kunnen opzetten en uitvoeren is een samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Drenthe en het NRf voorwaarde.

5.4 De werking van het fonds

Aanvragen om financiering in de kosten van instandhouding worden op basis van volgorde van binnenkomst afgehandeld door Stichting Drents Plateau. Stichting Drents Plateau bepaalt door middel van een beschikking aan welke eigenaar het recht op een laagrentende

lening wordt verleend. Het NRf bepaalt vervolgens of diegene op basis van een krediettoets bij het Bemiddelend Orgaan in staat is aan de hieraan gekoppelde betalingsverplichtingen (rente en aflossing) te voldoen en daarmee de lening verkrijgt.

De administratieve afwikkeling en het beheer van de uitstaande 'leningportefeuille' vinden plaats bij het NRf en komen niet ten laste van de provinciale organisatie. De provincie bepaalt zelf de hoogte van het rentepercentage en het financieringspercentage van de herstellkosten (restauratie/onderhoud) die voor de 'zachte' lening in aanmerking komen. Hierbij is geen sprake van 'bankieren' door de provincie (geen strijd met wet Fido). Het is een alternatieve manier van subsidiëren. Dit wordt bevestigd door het feit dat het ministerie van OCenW haar rijks gelden voor rijksmonumenten reeds jaren revolverend inzet door middel van zachte leningen via het NRf (zie Bijlage 2: Deloitte & Touche).

Mocht de provincie in de toekomst onverhoopt besluiten te willen stoppen met dit systeem, dan vloeit het saldo van het fonds terug naar de provincie. De lopende verplichtingen worden op termijn vanzelf afgelost en vloeien eveneens terug naar de provincie.

5.5 Voeding fonds

Het Revolving Fund kan op meerdere wijzen tot stand komen. De voorkeur gaat uit om een eenmalige afkoopsom in het fonds te storten. Het voordeel hiervan is dat de provincie in één keer zich kan ontdoen van de begrotingslast. Bovendien biedt het saldo op het fonds recht op rentevergoeding van het NRf.

Dit model is uitgewerkt in hoofdstuk 7. FINANCIËN.

5.6 Garantstelling bij laagrentende lening

Indien een eigenaar niet in staat is zijn verplichtingen aan rente en aflossing te voldoen, 'springt' de lening. De kans hierop is echter gering vanwege het feit dat voorafgaande aan elke verstrekte lening het NRf via het Bemiddelend Orgaan een krediettoets uitvoert. Dit is dus al een risicoverlagend instrument. Dat neemt niet weg dat voornoemd risico niet volledig wordt uitgesloten. 'Springt' de lening toch, dan zou dit kunnen worden beschouwd als een verkapte vorm van subsidiëren van de goedgekeurde kosten. Het 'verloren' bedrag betreft in dat geval 'subsidie' en gaat in principe ten koste van de realisatie van het gewenste doel. Voor het uitsluiten van dit risico is het vormen van een garantiefonds een optie. Echter onderzoek wijst uit dat het risico enerzijds gering is. Anderzijds kan met dit geld niets worden gedaan. De conclusie is dan ook: geen Garantiefonds instellen.

5.7. Kosten NRf

Voor de administratieve en bancaire rol van het NRf worden kosten in rekening gebracht (beheerskosten).

5.8 Overeenkomst NRf

Voor samenwerking met het NRf is het sluiten van een contract tussen de provincie en het NRf een vereiste. Het NRf is hiertoe bereid.

6. REIKWIJDTE LAAGRENTENDE LENING

6.1 Hoogte leningspercentage (%)

De provincie mag zelf de hoogte bepalen van het te hanteren leningspercentage. Om de eigenaar niet achteruit te laten gaan (ten opzichte van het oude subsidieregime) door deze alternatieve financieringsvorm, verdient het aanbeveling de hoogte van de Revolving Fund-leningen te bepalen op maximaal 100% van de door de provincie (lees Stichting Drents Plateau) goedgekeurde kosten.

6.2 Bovengrens (plafond) lening

Omdat de voorgestelde financieringsvorm nieuw is, zal de vraag naar laagrentende leningen wellicht niet direct storm lopen. Niettemin is uit een oogpunt van beheersbaarheid van het fonds het hanteren van een leningplafond wenselijk. Een plafond van € 200.000 wordt als redelijk aangemerkt.

6.3 Ondergrens (drempel) lening

Kleinschalig onderhoud leent zich niet voor Revolving Fund-financiering. De administratieve kosten stijgen namelijk uit boven het gewin. Bovendien zullen eigenaren niet zo gauw genegen zijn om voor een dergelijk 'laag' bedrag een lening aan te gaan. Het hanteren van een minimumgrens van € 5.000 lijkt dan ook op zijn plaats.

6.4 Voor wie geen lening

Overheden (rijk, provincie en gemeenten) die provinciale monumenten in bezit hebben worden uitgesloten voor afname van een laagrentende lening. Zij hebben namelijk zelf de mogelijkheid om 'goedkope' financieringen aan te gaan. Bovendien is het instandhouden hiervan een eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid.

6.5 Voor welk object geen lening

Niet alle soorten objecten zijn geschikt om in aanmerking te kunnen komen voor lenen. Hoewel deze groep klein is, wordt een eventuele achtervang om de instandhouding hiervan te blijven stimuleren middels subsidie geadviseerd.

In het monumentenzorg jargon worden dit 'niet leningrelevante objecten' genoemd. Veelal zijn dit de onrendabele monumenten, zoals , gemalen, vestingwerken, archeologische monumenten, historisch geografische elementen en gebieden. Voor de eigenaren van deze objecten/structuren biedt het systeem van laagrentende leningen geen uitkomst, omdat zij de lasten van rente en aflossing niet uit een vast inkomen (of exploitatie) kunnen dekken. Bovendien heeft een dergelijk monumentaal object weinig of geen economische waarde.

Of kerken en molens ook tot deze categorie moeten gaan behoren wordt vooralsnog niet aanbevolen. De praktijk wijst nl. uit dat deze gebouwen soms wel degelijk exploitabel zijn. Het is veelal de combinatie van exploitatie en eigendomssituatie die het mogelijk maken voor een eigenaar om wel te lenen.

7. FINANCIEN

7.1 Effecten Drents Revolving Fund

Een rekenmodel is als bijlage 3 toegevoegd. De rekening-courant laat zien hoe het saldo van de rekening daalt door de afname van het aantal leningen. Zodra de lijn onder de '0' komt is er sprake van een tekort op de rekening (dus uitputting fonds of te wel 'rood staan').

Op een gegeven moment stijgt het saldo van het fonds. Het moment is bereikt dat het fonds zichzelf in stand houdt.

Uitgangspunt: nieuwe provinciale monumentenlijst van \pm 400 objecten tot \pm 1000 objecten.

Deze theoretische modelberekening is gebaseerd op ervaringscijfers van het oude subsidiebeleid. De praktijk leert dat de eerste 10 jaar de opgelopen restauratieachterstand eerst moet worden ingehaald om vervolgens naar een regulier onderhoudsregiem te kunnen groeien. Daarom is het leningbedrag per aanvraag de eerste 10 jaren hoog en zakt deze op termijn af naar een normale onderhoudsbehoefte (11 – 30 jaar). Dat geldt ook voor het aantal aanvragers.

De rekenmodellen zijn gebaseerd op de volgende kengetallen

- Theoretisch model: 1 - 10 jaar:
 - gemiddeld 20 leningen per jaar;
 - gemiddelde lening € 30.000;
 - grote restauratiebehoefte.

- Theoretisch model: 11 - 20 jaar:
 - gemiddeld 30 leningen per jaar;
 - gemiddelde lening € 15.000;
 - grote onderhoudsbehoefte.

- Theoretisch model: 21 - 30 jaar:
 - gemiddeld 40 leningen per jaar;
 - gemiddelde lening € 10.000;
 - normale onderhoudsbehoefte.

Voeding in het fonds:

- eenmalige storting (afkoopsom) van € 3.500.000

7.2 Niet leningrelevant

Op dit moment is niet goed in te schatten hoeveel objecten als 'niet leningrelevant' worden aangemerkt. Een subsidiebudget ramen is dan ook enigszins prematuur. Gedacht wordt aan het jaarlijks oude subsidiebudget van € 225.000.

Algemeen plan van aanpak provinciale monumenten (stappen):DP

Onder te verdelen in 5 deelprojecten.

- I Gebouwde Omgeving
- II Wederopbouw: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing
- III Archeologie: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing
- IV Historisch geografische elementen: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing.
- V Gebieden: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing

Deelproject I is hieronder uitgewerkt.

1. Opstellen notitie beschermde provinciale monumenten	DP
2. Financieringsstelsel	DP
3. Vergunningenstelsel / Handhavingsbeleid	DP
4. Selectie en aanwijzing provinciale monumenten: gebouwde omgeving	DP
5. Provinciale monumentenverordening	DP
6. Opheffen bestaande provinciale monumentenlijst, rietdakenlijst & regelingen	provincie

De deelprojecten II t/m V worden in een later stadium uitgewerkt.

1 Opstellen notitie provinciale monumentenlijst DP: 300

In de notitie zullen onder andere de volgende onderwerpen aanbod komen:

- Kader beleid: rijk en provincie
- Waarom een provinciale monumentenlijst
- Onderwerpen: gebouwde omgeving, wederopbouw, archeologie, historisch geografische elementen, gebieden: nut&noodzaak
- Gebouwde omgeving: wat verstaan we daar onder?
- Hoe wordt een lijst samengesteld
 - monumentenverordening
 - provinciale lijst
 - de te volgen procedure
 - criteria
 - begeleidingscommissie
 - consequenties voor eigenaren
- Financieringsstelsel: Provinciaal Revolving Fund (laagrentende leningen voor onderhoud en restauratie) (zie deelplan 2)
- Vergunningen/Handhaving (zie deelplan 3)
- Aanbevelingen
- Projectplan & plan van aanpak provinciale monumentenlijst
- Vaststellen notitie door PS

provincie

2 Financieringsstelsel

DP: 100

NOTITIE

- Herschrijven rapport 'Het erfgoed in de toekomst, van subsidiëren naar financieren
- Rekenmodellen opnieuw door NRf laten doorrekenen
- Concept voor akkoord voorleggen aan NRf
- I.s.m. NRf een stappenplan opstellen waarin is opgenomen
 - concept Samenwerkingsovereenkomst tussen provincie Drenthe en het NRF
 - realisatie inwerkingtreding Revolving Fund Drenthe

REGELINGEN

- Opstellen beleidsregel financiering herstel provinciale monumenten
- Vaststellen financieringsregelingen door PS

provincie

3 Vergunningenstelsel / Handhavingsbeleid

DP: 300

NOTITIE

- het aanvragen van een vergunning:
 - inhoudelijk juridisch correct modelformulier
 - regelen mandatering
 - publicatie besluiten en bezwaartermijn
- het afwickelen van een aanvraag (opstellen van de vergunning)
 - uitvoeringsvoorschriften (beleidsdocument waarin instandhoudingsprincipes bij ingrepen, restauratie en onderhoud zijn vastgelegd)
- toezicht (aanbevelingen doen, het controleren of de werken in overeenstemming met de verleende vergunning plaatsvinden) en handhaving (illegale situaties vast te stellen door een Bijzondere Opsporingsambtenaar)
- Heeft de uitvoering consequenties voor de omschrijving van het provinciaal monument of de monumentale status? Dit alles met het oog op de koppeling vergunningenregister – provinciaal monumentenregister.

REGELINGEN

- Beleidsregel vergunningsverlening
- Beleidsregel handhaving
- Vaststellen beleidsregels door PS

provincie

4 Selectie en aanwijzing provinciale monumenten "Gebouwde Omgeving"

DP: 2000

SELECTIE

- samenstellen groslijst (voorselectie uit de oude provinciale monumentenlijst, MIP, aanvullingen intern/extern), uitgaande van 400 objecten

- bezoek gemeentelijke monumentenambtenaren: afstemming/aanvulling lijsten
- ontwikkelen inventarisatieformulier voor veldwerk
- ontwikkelen beschrijvingsformulier (redengevende omschrijving)

- aankondiging bezoek aan eigenaar en/of bewoner
 - opstellen conceptbrief (info voornemen provincie) waarin ook financiële maatregelen
 - opstellen infoblad
 - verzending brief + infoblad

- veldwerk:
 - bezoeken objecten (beschrijven en fotograferen)
 - verwerken gegevens in database
- licht 'archief & literatuuronderzoek'
- samenstellen begeleidingscommissie (bv deel monumentencommissie in begeleidingscommissie, persoon gemeente laten rouleren)
- voorbereiden voordracht aan begeleidingscommissie, uitgaande van 3 bijeenkomsten
- vaststellen voorlopige lijst door begeleidingscommissie
- maken redengevende omschrijvingen voorlopige lijst, uitgaande van 200 monumenten

AANWIJZING & REGISTRATIE, uitgaande van 200 monumenten

- uittreksel kadaster (eigenaren, hypothecaire schuldeisers)
- opstellen conceptbrief eigenaren/hypothecaire schuldeisers voornemen tot plaatsing (informerende over hoorzitting, controle beschrijving, uitnodigen informatieavond)
- voorlichtingsfolder (nieuw beleid, financiële maatregelen) **provincie**
- converteren database
- verzenden brief eigenaren/hypothecaire schuldeisers + folder **provincie**
- belangenonderzoek (zienswijze geven aan belanghebbenden door provincie): hoorzitting en/of informatieavond per gemeente of regio
 - organiseren informatieavond **provincie**
 - organiseren hoorzittingen **provincie**
 - verwerken hoorzittingresultaten **provincie**
- vaststellen lijst door GS (persbericht + toelichting, gs-bericht) **provincie**
- registratie vindt plaats door vaststellen provinciale monumentenlijst (gegevens: o.a. plaatsaanduiding, datum aanwijzing, kadastrale aanduiding, tenaamstelling, redengevende omschrijvingen)
- informeren rijk (RDMZ) en betrokken gemeenten over provinciale monumentenlijst **provincie**
- opstellen conceptbrief aan eigenaar/hypothecaire schuldeisers?) definitieve plaatsing op monumentenlijst
- verzending aanwijzingsbrieven **provincie**
- bezwarenprocedure, uitgaande van 5 bezwaren **provincie**
- Invoeren gegevens in database

- Brochure: resultaat selectie en informatie

5 Provinciale monumentenverordening

DP: 100

- Opstellen nieuwe monumentenverordening
- Oude monumentenverordening (1985) wijzigen in nieuwe door PS

provincie

6 Opheffen bestaande provinciale monumentenlijst (±400), rietdakenlijst (±2700) & regelingen

provincie

(van subsidiebeschikking naar financieringsbeschikking (revolving fund) voor beschermde monumenten)

DP: 250

- 6a: Opheffen regelingen door PS: subsidieregeling provinciale monumenten, subsidieregeling herstel rieten daken, BROM & BRRM (provinciale subsidieregelingen rijksmonumenten)
- 6b: Opheffen rietdakenlijst door GS
 - opstellen conceptbrief eigenaar/bewoner rietdakenlijst: opheffen lijst en regeling (2700)
 - opstellen conceptbrief eigenaar/bewoner provinciale monumentenlijst opheffen regeling (400)
 - verzending (3000)
 - opstellen conceptbrief gemeenten: informeren over opheffen regelingen en lijsten, stimuleren eigen gemeentelijke lijsten
 - verzending brief gemeente
 - bezwarenprocedure, uitgaande van 200 bezwaren
- 6b: Opheffen bestaande (tegelijktijd met vaststelling nieuwe) provinciale monumentenlijst
- Bezwarenprocedure (eigenaren afvallers oude lijst en eigenaren definitief op nieuwe lijst), uitgaande van 20 bezwaren

provincie

provincie

DP

provincie

DP

provincie

DP

provincie

DP

II Wederopbouw: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en registratie

III Archeologie: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en registratie

IV Historisch geografische elementen: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en registratie

V Gebieden: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en registratie

Planning Provinciale Monumenten 2006

	januari	februari	Maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Project: geb. omgeving notitie provinciale monumentenlijst											Vaststellen notitie door PS	
financieringsstelsel notitie & beleidsregel											Provincie Vaststellen notitie en beleidsregel	
vergunningenstelsel / inhoudingsbeleid											Provincie Vaststellen conceptnotitie	
selectie en aanwijzing provinciale monumenten: bouwde omgeving					Ontwikkelen inventarisatie- en beschrijvings-formulier DP	Samenstellen groslijst DP	Overleg gemeente DP	Concept-groslijstbrief DP	Folder Verzending groslijst brieven Provincie	Start veldwerk DP		
provinciale monumentenverordening											vaststelling concept door PS	
opheffen lijsten en gelingen											Provincie Nieuwsbrief eigenaren/ gemeenten DP Opheffen riet dakenlijst na vaststelling notitie	Verzenden brieven gemeente en eigenaren Provincie
Project: wederopbouw notitie en plan van aanpak											Provincie	

ALGEMEEN PLAN VAN AANPAK: TIJDPAD 2006 - 2010
De tijdsplanning gaat uit van de *huidige* bezetting van Drents Plateau.

2006-2007: Selectie en aanwijzing provinciale monumenten: Gebouwde Omgeving

- Oktober 2006 t/m februari 2007: selectie regio Drents Plateau Registratie: mei 2007
- Maart 2007 t/m juni 2007: selectie regio Oost-Drenthe. Registratie: september 2007
- Juli t/m september 2007: selectie Zuidwest-Drenthe. Registratie december 2007

2007/2008: Wederopbouw: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing

2007/2008: Archeologie: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing

2009: Historische geografische elementen: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en
aanwijzing

2010: Gebieden: plan van aanpak & beleidsnotitie & selectie en aanwijzing

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 30 januari 2007, kenmerk 5/5.3/2007001021;

BESLUITEN:

- I. bijgaande Provinciale monumentenverordening 2007 vast te stellen;
- II. de Provinciale monumentenverordening 1984, zoals vastgesteld op 19 september 1984, in te trekken;
- IV. het college van gedeputeerde staten te verzoeken het nieuwe provinciale monumentenbeleid uit te voeren zoals vastgelegd in de Provinciale monumentenverordening 2007 en hierbij de Notitie provinciale monumenten (gebouwde omgeving) van Drents Plateau (oktober 2006) te betrekken;
- V. op basis van rekening-courant een bedrag van € 2.942.200,-- beschikbaar te stellen voor een Drents monumentenfonds, onder nader door gedeputeerde staten te stellen voorwaarden.

Assen, 14 maart 2007

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

jd/coll:z

PROVINCIALE MONUMENTENVERORDENING 2007

HOOFDSTUK I, ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1, Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. *de wet*: de Monumentenwet 1988 (Staatsblad 1988, nummer 638);
- b. *monument*: voor ten minste 40 jaar vervaardigde onroerende zaak die van belang is voor de provincie Drenthe wegens haar schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde;
- c. *kerkelijke monumenten*: onroerende monumenten die eigendom zijn van een kerkgenootschap, kerkelijke gemeente of parochie of van een kerkelijke instelling en die uitsluitend of voor een overwegend deel worden gebruikt voor de uitoefening van de eredienst;
- d. *beschermd monument*: monument ten aanzien waarvan is besloten tot plaatsing op de monumentenlijst;
- e. *monumentenlijst*: de lijst die ingevolge artikel 4 door gedeputeerde staten wordt bijgehouden;
- f. *Monumentencommissie*: de commissie die door gedeputeerde staten wordt ingesteld om te adviseren over het besluit als bedoeld in artikel 4;
- g. *bevoegd gezag*: het overheidsorgaan dat bevoegd is tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 11;
- h. (gereserveerd: *archeologie*);
- i. (gereserveerd: *historisch-geografische elementen*);
- j. (gereserveerd: *gebieden*).

Artikel 2.

Bij de toepassing van deze verordening wordt rekening gehouden met het gebruik van het monument.

HOOFDSTUK II, BESCHERMDE MONUMENTEN

Artikel 3.

De bescherming van een monument door plaatsing ervan op de monumentenlijst betreft het uitwendige van het monument, tenzij het besluit als bedoeld in artikel 4, eerste lid, anders aangeeft.

Monumentenlijst en plaatsing

Artikel 4.

1. Gedeputeerde staten kunnen, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, besluiten een monument op een daartoe door hen bij te houden lijst te plaatsen.
2. Gedeputeerde staten nemen een besluit als bedoeld in het eerste lid niet eerder dan nadat de Monumentencommissie daaromtrent advies heeft uitgebracht. Zij kunnen besluiten van de advisering af te zien.
3. Gedeputeerde staten doen mededeling van hun voornemen tot plaatsing als bedoeld in het eerste lid aan de eigenaar, degene die anderszins als zakelijk gerechtigde in de kadastrale legger bekend staat, de ingeschreven hypothecaire schuldeiser, de gebruiker, de betrokken gemeente en eventuele andere belanghebbenden.
4. De in het derde lid genoemde belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen naar voren te brengen binnen 9 weken na verzending van de in dat lid bedoelde mededeling.
5. Gedeputeerde staten nemen een besluit binnen 20 weken na ontvangst van een aanvraag tot plaatsing dan wel, indien geen aanvraag is ingediend, binnen 12 weken na ontvangst van het advies van de Monumentencommissie of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. Gedeputeerde staten kunnen deze termijnen met ten hoogste 8 weken verlengen. Zij stellen de eventuele aanvrager, de andere belanghebbenden en de Monumentencommissie hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis.
6. Indien het advies van de Monumentencommissie luidt dat nader onderzoek noodzakelijk is, wordt de beslistermijn als bedoeld in het vijfde lid opgeschort met de duur van het onderzoek.

7. Gedeputeerde staten maken de plaatsing op de monumentenlijst openbaar door publicatie van het daartoe strekkende besluit in het Provinciaal blad.

Artikel 5.

1. Gedeputeerde staten doen mededeling van hun besluit bedoeld in artikel 4, eerste lid, aan de Monumentencommissie, aan belanghebbenden, aan het betrokken gemeentebestuur en aan de minister van onderwijs, cultuur en wetenschap.
2. Gedeputeerde staten doen iedere plaatsing van een registergoed op de monumentenlijst onverwijld inschrijven in de openbare registers bedoeld in afdeling 2 van titel 1 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek.
3. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op het afvoeren van een monument dat door sloop of op andere wijze geheel teniet is gedaan, alsmede in het geval bedoeld in artikel 8, tweede lid.

Artikel 6.

1. De monumentenlijst geeft de plaatselijke aanduiding aan, de kadastrale aanduiding, de tenaamstelling, een beschrijving van de beschermde onderdelen van het monument, de waardestelling en eventuele bijzonderheden.
2. Gedeputeerde staten kunnen ambtshalve of op aanvraag in de monumentenlijst wijzigingen aanbrengen. Hierbij is het gestelde in artikel 4 overeenkomstig van toepassing.
3. Indien de wijziging naar het oordeel van gedeputeerde staten van ondergeschikte betekenis is of indien de wijziging betreft het doorhalen van de inschrijving van een monument dat is teniet gedaan, blijft overeenkomstige toepassing bedoeld in het tweede lid achterwege.

Artikel 7.

1. Gedeputeerde staten nemen een besluit tot plaatsing of afvoeren onverwijld op in de monumentenlijst.
2. De monumentenlijst ligt voor eenieder ter inzage in het provinciehuis.

Artikel 8.

1. Een monument ingeschreven in een register als bedoeld in artikel 6 van de wet wordt niet door gedeputeerde staten op de monumentenlijst geplaatst.
2. Een monument dat na plaatsing op de monumentenlijst wordt ingeschreven in een register als bedoeld in het eerste lid, wordt door gedeputeerde staten van de monumentenlijst afgevoerd.
3. Het bepaalde in artikel 4 is niet van toepassing op het afvoeren van een monument als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 9.

De eigenaar van een beschermd monument is verplicht calamiteiten die het monument betreffen onmiddellijk ter kennis te brengen van gedeputeerde staten.

Voorbescherming

Artikel 10.

Met ingang van de datum waarop de in artikel 4, derde lid, bedoelde mededeling is gedaan tot aan het moment waarop dat besluit onherroepelijk is geworden, is het bepaalde in de artikelen 11 tot en met 13 overeenkomstig van toepassing.

Verbodsbepalingen en vergunningverlening

Artikel 11.

1. Het is verboden een beschermd monument te beschadigen of te vernielen of in zo geringe mate te onderhouden dat daardoor de instandhouding van het monument gevaar loopt.
2. Het is verboden zonder vergunning van het daartoe bevoegd gezag of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorschriften:
 - a. een beschermd monument af te breken, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
 - b. een beschermd monument te herstellen of te (laten) gebruiken op een wijze, waardoor het wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht;

- c. werkzaamheden aan de fundering of riolering van een beschermd monument te verrichten zonder voorafgaand archeologisch onderzoek.
3. Tenzij de aanvrager zelf eigenaar is, heeft hij voor het doen van een aanvraag schriftelijke toestemming van de eigenaar.
4. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.
5. De vergunning kan voor bepaalde tijd worden verleend.

Artikel 12.

1. Het bevoegd gezag beslist op een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 11 niet eerder dan nadat de Monumentencommissie daaromtrent advies heeft uitgebracht. Het kan besluiten van de advisering af te zien.
2. Het bevoegd gezag beslist binnen 20 weken na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan met ten hoogste 8 weken verlengd worden. Het stelt de eventuele aanvrager, de andere belanghebbenden en de Monumentencommissie hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis.
3. Indien het advies van de Monumentencommissie luidt dat nader onderzoek noodzakelijk is, wordt de beslistermijn als bedoeld in het tweede lid opgeschort met de duur van het onderzoek.

Artikel 13.

De werking van een vergunning wordt opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, totdat op het beroep is beslist.

Artikel 14.

Met betrekking tot een kerkelijk monument wordt geen beslissing ingevolge artikel 12 genomen dan na overeenstemming met de eigenaar en gebruiker, indien en voor zover het betreft een beslissing waarbij wezenlijke belangen van de godsdienst-oefening in dat monument in het geding zijn.

Artikel 15.

1. De vergunning kan worden ingetrokken indien:
 - a. blijkt dat de vergunning op grond van onjuiste of onvolledige gegevens is verleend;
 - b. blijkt dat de vergunninghouder de voorschriften, bedoeld in artikel 11, niet naleeft;
 - c. de omstandigheden van de vergunninghouder zich zodanig hebben gewijzigd, dat het belang van het monument zwaarder dient te wegen.
2. De vergunninghouder wordt van het voornemen tot intrekking in kennis gesteld en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen. Het besluit tot intrekking wordt in afschrift gezonden aan de Monumentencommissie.

HOOFDSTUK III (GERESERVEERD: BESCHERMDE STRUCTUREN)

HOOFDSTUK IV, SCHADEVERGOEDING

Artikel 16.

Indien en voor zover blijkt dat een belanghebbende ten gevolge van:

- a. de weigering van gedeputeerde staten wijziging aan te brengen in de monumentenlijst;
- b. de weigering van het vergunningverlenende gezag een vergunning op grond van deze verordening te verlenen;
- c. voorschriften verbonden aan een vergunning op grond van deze verordening, schade lijdt of zal lijden die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, wordt op verzoek een naar redelijkheid en billijkheid te bepalen schadevergoeding toegekend.

Artikel 17.

1. Een verzoek om schadevergoeding wordt zo spoedig mogelijk ingediend, doch uiterlijk binnen 6 maanden nadat degene die schade lijdt kennis heeft kunnen nemen van het schadeveroorzakende besluit.
2. Verzoeker wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 weken na ontvangst van het verzoek op de hoogte gesteld van de te volgen procedure.

Artikel 18.

1. Het verzoek om schadevergoeding kan zonder nader onderzoek worden afgewezen indien het kennelijk ongegrond is. Een verzoek is in elk geval kennelijk ongegrond indien naar het oordeel van het tot vergunningverlening bevoegd gezag:
 - a. het causale verband ontbreekt tussen de gestelde schade en het genomen besluit;
 - b. de vergoeding van de schade anderszins is gewaarborgd;
 - c. niet voldaan is aan het bepaalde in artikel 16.
2. Een besluit om het verzoek wegens kennelijke ongegrondheid af te wijzen wordt aan de verzoeker medegedeeld binnen 8 weken na ontvangst van het verzoek, dan wel binnen 8 weken nadat de termijn is verstreken gedurende welke de verzoeker het verzoek kon aanvullen.

Artikel 19.

1. Indien geen toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 18, eerste lid, wordt binnen 6 weken na het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 18, tweede lid, een onafhankelijk deskundige benoemd, die tot taak heeft het bevoegd gezag te adviseren over de hoogte van de schadevergoeding.
2. In complexe gevallen kunnen 3 deskundigen benoemd worden. Het bevoegd gezag wijst de voorzitter aan.
3. De deskundige, dan wel de commissie van deskundigen, stelt een onderzoek in naar de omvang van de schade en brengt aan het bevoegd gezag rapport uit over zijn bevindingen en adviseert het bevoegd gezag over de hoogte van de uit te keren schadevergoeding.
4. Aan de commissie worden door het bevoegd gezag en verzoeker alle gegevens en bescheiden verschaft die nodig zijn voor een goede vervulling van zijn taak.
5. De deskundige of de commissie kan een plaatsopneming houden indien hij dit nodig acht.

Artikel 20.

1. De deskundige of de commissie stelt de verzoeker in kennis van de te volgen procedure.

2. De deskundige of de commissie stelt de verzoeker in de gelegenheid tot het geven van een mondelinge toelichting.
3. Alvorens de deskundige of de commissie het definitieve advies opstelt, wordt een conceptadvies opgesteld. Dit conceptadvies wordt uiterlijk 6 weken nadat de deskundige of de commissie is benoemd aan de verzoeker en het bevoegd gezag toegezonden.
4. De verzoeker maakt eventuele bedenkingen tegen het conceptadvies binnen 6 weken na verzending ervan schriftelijk aan de deskundige of de commissie kenbaar.
5. De deskundige of de commissie stelt het advies op binnen 6 weken na het verstrijken van de in het vierde lid genoemde termijn en zendt het advies terstond aan het bevoegd gezag.

Artikel 21.

1. Het bevoegd gezag beslist binnen 6 weken na ontvangst van het definitieve advies van de deskundige of de commissie op het verzoek om schadevergoeding en maakt dit besluit binnen deze termijn bekend aan verzoeker. Een kopie van het besluit wordt verzonden aan de deskundige of de commissie.
2. Het besluit, bedoeld in het eerste lid, kan eenmaal voor ten hoogste 6 weken worden verdaagd.

Artikel 22.

1. Het bevoegd gezag kan op schriftelijk verzoek een voorschot toekennen op de schadevergoeding als verzoeker naar het oordeel van het bevoegd gezag naar redelijke verwachting in aanmerking komt voor een schadevergoeding. Het bevoegd gezag beslist op een verzoek om voorschot nadat het de deskundige of de commissie heeft gehoord.
2. Indien een voorschot wordt verleend, wordt daarmee geen recht op schadevergoeding als bedoeld in artikel 16 erkend.
3. Het voorschot wordt uitsluitend toegekend indien de verzoeker schriftelijk verklaard dat hij hetgeen dat ten onrechte als voorschot is uitbetaald - zulks vermeerderd met de wettelijke rente over het te veel betaalde te verrekenen vanaf de datum van het voorschot - geheel en onvoorwaardelijk zal terugbetalen. Het bevoegd gezag kan hiervoor zekerheidstelling verlangen.

HOOFDSTUK V, TOEZICHT EN STRAFBEPALING

Artikel 23.

Hij die handelt in strijd met artikel 11, eerste en tweede lid, van deze verordening wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of een hechtenis van ten hoogste 2 maanden.

Artikel 24.

Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast de door het bevoegd gezag aangewezen personen.

HOOFDSTUK VI, SLOTBEPALINGEN

Artikel 25.

Deze verordening treedt in werking op de dag na plaatsing daarvan in het Provinciaal blad.

TOELICHTING OP DE PROVINCIALE MONUMENTENVERORDENING 2007

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 4.

- *Eerste lid*

Alleen onroerende zaken die voldoen aan de definitiebepaling van artikel 1a komen in aanmerking voor plaatsing op de monumentenlijst.

- *Tweede lid*

Er zijn uitzonderingsgevallen denkbaar waarin geen advies aan de Monumentencommissie wordt gevraagd omtrent de plaatsing, bijvoorbeeld indien onmiddellijke bescherming van een pand noodzakelijk is of indien aanstonds duidelijk is dat een plaatsing niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat het een rijksmonument betreft. Het advies van de commissie kan inhouden dat eerst bouwhistorisch of archeologisch onderzoek wordt verricht.

Artikel 11.

Met onderdeel c van het tweede lid is voorafgaand archeologisch onderzoek verplicht gesteld bij werkzaamheden aan de fundering of riolering van een beschermd monument in overeenstemming met het Verdrag van Malta.

Artikel 13.

De vergunning blijft buiten werking gedurende 6 weken of, indien een bezwaar of beroepsprocedure aanhangig is, totdat daarop onherroepelijk is beslist. Dit om overhaaste sloop op grond van een vergunning tegen te gaan.

ga.coll.

*S:\DRI Concepten\Regl. +Verord. (nieuw-2007)\2007 - Monumentenverordening.doc